

جایگاه مطبوعات و رسانه های مجازی در جهان امروز، با نگاهی به انفجارهای پاریس

اکنون که بامداد روز شنبه بیست و سوم آبان ماه است، روزنامه های صبح روز شنبه منتشر شده اند، در حالیکه حادثه انفجارهای پاریس و کشته شدن بیش از یکصد و هیجده نفر در پاریس و مجروح شدن صدها نفر در حادثه ای تروریستی در صدر اخبار قرار دارد،

اعتدال پرس (اعتدال آذربایجان) / یادداشت وارده:

روزنامه های صبح کشورمان خالی از گزارش و حتی خبر این حادثه مهم جهانی هستند و این مهم نقش و اهمیت فضای مجازی و پایگاههای خبری تحلیلی را به صورتی برجسته نشان می دهد...

با برگزاری مراسم اختتامیه ، بیست و یکمین جشنواره مطبوعات و رسانه های مجازی رسماً به پایان رسید. اینک بر اصحاب رسانه ها اعم از مطبوعات، خبرگزاریها و پایگاههای خبری تحلیلی فرصت مغتنمی است که نقاط قوت و ضعف این جشنواره را بررسی نمایند.

این جشنواره که در سالهای آغازین در کنار نمایشگاه بین المللی کتاب تهران برگزار می شد، چند سال است که با هدف جلب مخاطبان خاص مطبوعات ، بصورتی مستقل برگزار می شود بی آنکه اُمارهای دقیق کمّی و ارزیابی های کیفی مبتنی بر تولیدکنندگان و مخاطبان مطبوعات را بررسی کارشناسانه بکنیم ، با نگاهی اجمالی بر فضای عمومی جشنواره و برنامه های جانبی آن می شود از بلوغ نسبی در تولید محتوا و بهره مندی از قالبهای مطلوب در عرصه مطبوعات و خبرگزاریها سراغ گرفت . البته این بلوغ ضرورت حیات این عرصه مهم و اثرگذار است. در جهان جدید میلیونها نفر در زمینه ارتباطات کار میکنند. سرمایه های گزاف چند میلیارد دلاری، آنان را در رسیدن به اهداف و تأمین وسایل ضروری مدد رسانند.

اما در این میان باید به بررسی این مهم پرداخت که در مقایسه نقش مطبوعات با رسانه های غیر مطبوعه و به عبارت دیگر پایگاههای خبری تحلیلی فضای مجازی کدامیک حساس تر بوده و ضرورتهای حمایت بیشتر را می طلبد؟

اکنون که بامداد روز شنبه بیست و سوم آبان ماه است، روزنامه های صبح روز شنبه منتشر شده اند، در حالیکه حادثه انفجارهای پاریس و کشته شدن بیش از یکصد و هیجده نفر در پاریس در صدر اخبار قرار دارد،

حادثه ای که بالاترین مقامات فرانسوی از رئیس جمهور آن کشور گرفته تا شهردار پاریس بصورت لحظه ای در رسانه ها حضور یافته و اطلاعات و تحلیلهایی ارائه می کنند که مخاطبان منتظر آنها هستند، موج این حادثه از مرزهای فرانسه فراتر رفته بنحوی که برخی کشورهای عضو اتحادیه اروپا از جمله بلژیک مرزهای خود را با فرانسه بسته اند.

این حادثه که گروه جنایتکار افراطی داعش مسئولیت آن را بر عهده گرفته و از آن به یازدهم سپتامبر فرانسه تعبیر می کنند. ابعاد گسترده حادثه طبعاً فراتر از این یادداشت است و من در این یادداشت در صدد تحلیل این حادثه که داعش آن را بر عهده گرفته نیستم بلکه تذکار این مطلب را لازم می دانم که در مطبوعات بامداد امروز ما هیچ خبر و نشانه ای از این حادثه مهم جهانی نیست .

این فضای رسانه ای تأکید بر این مهم را ضروری می نماید که در دنیای کنونی نقش رسانه های مجازی و پایگاههای خبری تحلیلی بسیار حساس و ارزشمند است و باید همراه با تأکید به نقش مطبوعات در شکل دادن به افکار عمومی ، سهمی بسیار جدی برای رسانه های مجازی قائل شده و برای حمایت از آنها سهمی شایسته قائل شد.

-اگر در گذشته تنها همراهی و همگامی مطبوعات با نظامهای سیاسی می توانست، به قوام آنها بینجامد یا آنان را از گردونه حیات سیاسی خارج کند ، امروزه نقش رسانه های مجازی اگر بیشتر از مطبوعات نباشد، یقیناً کمتر نیست .

-این نکته امری بدیهی است که برخورد فعالانه و هوشیارانه دست اندرکاران و سیاستگذاران امر رسانه ها اعم از رسانه های مجازی و مطبوعات با جریانهای فرهنگی و سیاسی و اقتصادی میتواند سرنوشت ملتها را دگرگون کند.

اما امروزه همگام با مطبوعات ، رسانه های مجازی می توانند با بسیج افکار عمومی نیروی شکستناپذیر مردم را سازماندهی نمایند تا به اهداف مطلوب برسند یا در صورت عدم توانایی تحلیل هوشمندانه حوادث می‌توانند عامل تفرقه و تباهی باشند.

از این رو وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و بویژه حوزه تخصصی و مسئول آن یعنی معاون امور مطبوعات و تبلیغات در مهندسی سازماندهی امر مطبوعات و تبلیغات باید بصورتی روزآمد و مبتنی بر شرایط روز جهانی و پیشرفتهای تکنولوژیک امر اطلاع رسانی برنامه ریزی نمایند، وارد شدن در چنین فضای کاری از نظرگاه حمایت‌های گوناگون اعم از مالی و فرصتها، امری لازم و حرفه ای و نوعی رسالت است.

اگر اساس تمدن جدید در جهان با پدیده چاپ و پیدایش عالم مطبوعات پیوند خورده است و عصر روشنگری از زمانی آغاز شده است که مطبوعات پا به عرصه حیات اجتماعی نهادند و امکان دسترسی به اطلاعات را برای همگان میسر ساختند، در کشور ما ایران نیز دگرذیسی و تحول در اجتماع، هنگامی رخ نمود که مطبوعات ظهور کردند؛ از دوران اثرگذاری نقش مطبوعات در کشورمان بویژه در سالهای بعد از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی مان به هر میزان که مطبوعات از تیراژ بالاتر، غنای بیشتر و کیفیت مطلوبتر برخوردار شدند، به همان میزان بر جامعه اثر گذاشتند.

در حقیقت با امر اطلاع رسانی و در سایه تلاشها و مجاهدت روشنگران، که طیف وسیعی از آنها روزنامه نگار بودند، جامعه پیش از پیروزی انقلاب اسلامی پوسته فرسوده خود را شکافت و راهی به روشنی باز کرد.

اساساً در تاریخ معاصر کشورمان و فراز و فرودهایی که پس از مشروطیت تا عصر حاضر، جامعه ایران بدانها دچار آمده است، روزنامه نگاران و اهل مطبوعات سهمی شایسته داشته اند.

از این روی گرچه پیشینه روزنامه نگاری در ایران چندان قدیم نیست اما از اصالت و فرزانی ارزشمندی برخوردار است.

پیشروان نهضت مشروطیت یا روزنامه نگار بودند یا به درستی به نقش مطبوعات در تنویر افکار عمومی آشنایی داشتند و بدین جهت بود که کوشش می‌نمودند تا مطبوعات را پررونق نگاه دارند تا بدانجا که بعضی از مطبوعات آینده تمام‌نمای حرکت‌های اجتماعی شدند.

امروزه این نقش تنها در مطبوعات خلاصه نشده اند، بلکه رسانه های مجازی و پایگاههای خبری تحلیلی نیز از جایگاهی مهم برخوردارند.

در دنیای امروز در کنار مطبوعات ، مجموعه رسانه های مجازی می توانند آینهء تمام نمای جامعه باشند؛ با داشتن فضای رسانه ای فعال و جدی است که می توان اشتباهات را اصلاح کرد و ناراستیها را پیراست؛ اگر این مجموعه به واسطهء مضایق مبتلابه، نتوانند آنچنان که باید به وظیفهء خود عمل کنند، عملاً جامعه از داشتن چراغی که راه را روشن می کند، محروم می ماند و پیداست که سپردن راه بدون روشنایی چه مایه خطرناک است.

.....

دکتر علی اصغر شعر دوست